

El senyor Lerroux exposa la posició del Govern respecte al problema de A.P.C.E. Catalunya

SIG.: 1.26/919

1.26/919

Reclama per al Govern, no solament el dret de nomenar el substitut del President de la Generalitat, sinó d'escollir el moment per a tornar l'Estatut a les seves funcions normals

Es refusat el vot particular del senyor Maura (Honorio) per 133 vots contra 32

LERROUX

(CONFERENCIA TELEFONICA DEL NOSTRE REDACTOR A MADRID)

Abans de reprendre's al soló de sessions el debat sobre el règim transitori de Catalunya, pels passadissos de la Cambra hi havia una gran desorientació. No és estrany que la gent que bull pels elements passadissos es desorienti, puix que acostuma a enfocar els assumptes d'una manera molt simplista.

Periodistes i diputats es preguntaven si hi havia o no acord entre els radicals i la Ceda, com si alguna vegada hi hagués hagut entre ells alguna discrepància fonamental sobre el problema de Catalunya.

També semblaven agitats els passadissos pels comentaris al voltant de la labor de consensament i indisciplina que els monàrquics realitzen entre les hostes de Gil Robles. Però després el senyor Lerroux, arribada ja la tarda, ha arribat al Congrés disposat a fer sentir la seva veu en el debat català, i els passadissos han quedat deserts.

Ha estat escoltat enmig d'un gran silenci, que el senyor Lerroux ha aprofitat per a exposar, amb paraules segures, idees que havien estat, senz dubte, detingudament meditades. Els qui esperaven del cap del Govern un atac verbal contra l'Estatut han quedat defraudats. El discurs del senyor Lerroux ha tingut l'aparença d'ésser una defensa política de l'autonomia catalana, i ho hauria estat, en efecte, de no arribar a la conclusió que ha de quedar en suspens el règim estatutari, tal com proposa el projecte del Govern. Però les paraules de Torador semblaven velar aquesta finalitat política, i, en alguns moments, adquirien un to romàntic com de vell enamorat ferit per passats desdenys d'amunt dels quals vol estendre el seu perdó. Aquesta imatge sentimental ha tingut expressió claríssima en l'oració parlamentària del senyor Lerroux en parlar d'un cas d'amor no correspost.

Per moments semblava que, després de demostrar la necessitat política de respectar l'autonomia de Catalunya i l'obligació legal de complir les lleis, quarts a partir del debat restabert i en

perfecte vigor l'Estatut. Potser molts diputats dels que s'han distingit per la seva posició antiestatutària ho tenien així, però oblidaven, senz dubte, que en el discurs del senyor Lerroux, el mateix que en el projecte de llei que es discuteix, s'acermanen perfectament la defensa teòrica de la Constitució i l'Estatut i els mitjans de deixar-lo en suspens.

Això és el que ha explicat el cap del Govern en exposar la situació de dret creada a Catalunya pel règim d'autonomia i l'estat de fet al qual cal posar remei urgent. Probablement, si el discurs hagués estat analitzat amb major sentit, troient-ne certs fragments sentimentals, els diputats de la majoria haurien demostrat més entusiasme, però en realitat han quedat una mica desconcertats, i en acabar el discurs el senyor Lerroux, els aplaudiments han sonat només en alguns bancs dels radicals i en els de la Lliga.

(Ve de la primera pàgina)

Com afirmacions importants del cap del Govern, hem de subratllar les següents: l'Estatut no pot ésser derogat; la subversió de Catalunya va deixar la Generalitat sense president ni consellers i sense braços el Parlament català. El Govern reclama la potestat de nomenar governador general a Catalunya i la d'escollir el moment en què es restableixi el funcionament de l'Estatut. El projecte del Govern de suspendre l'Estatut és legal, perquè resol una situació no prevista. Sobre qüestions de detall la Cambra podrà millorar el projecte, però per a modificar l'Estatut cal seguir els tràmits legals. Seria una equivocació negar l'autonomia a Catalunya.

Els diputats de la "Ceda", els agraris i melquiadistes esperaven probablement una altra cosa. Com diem, han restat en silenci quan el senyor Lerroux ha acabat el seu discurs.

Alguns diputats d'aquelles minories han sortit del saló en començar la votació, la qual cosa explica que el vot particular del senyor Honorio Maura hagi estat rebutjat només per 133 vots contra 22.

En les explicacions de vot, el senyor Cambó ha fet una curiosa afirmació: que sense l'Estatut, els successos del 6 d'octubre haurien estat molt més greus a Catalunya, i el senyor Gil Robles, per la seva banda, dolgut pel monopoli del patriotisme que volen arrendar els monàrquics, ha demostrat que en el fons el senyor Lerroux i ell estaven d'acord. El cap de la "Ceda" ha reconegut que el nomenament de Governador general correspon al Govern, i respecte del moment de restablir la normalitat a Catalunya reconeix també que la iniciativa ha de correspondre al Govern, però la decisió a les Corts. Aquesta serà senz dubte la fórmula que unirà a la fi els radicals i els cedistes. Quelcom més ha revelat el cap d'Acció Popular en demostrar l'avantatge pràctic de suspendre l'Estatut en lloc de derogar-lo: amb suspensió indefinida el cap de la "Ceda" tracta d'encarrilar la modificació futura de l'Estatut amb la reforma de la mateixa Constitució.

Quasi bé no val la pena esmentar els breus discursos de Golcochea i Primo de Rivera. A darrera hora, amb la Cambra fatigada, el senyor Trias de Bes ha començat a defensar el seu vot particular, però la sort d'aquest ha quedat decidida amb els aplaudiments que els diputats de la Lliga han tributat al discurs del senyor Lerroux i, per consegüent, al projecte mateix del Govern.